



РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
МИНИСТАРСТВО  
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

**ПОСЕБНИ ПРОТОКОЛ**  
О ПОСТУПАЊУ  
ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА  
У ЗАШТИТИ МАЛОЛЕТНИХ ЛИЦА  
ОД ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Београд, март 2012.







**РЕПУБЛИКА СРБИЈА**

**МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА**

**ПОСЕБНИ ПРОТОКОЛ**  
**О ПОСТУПАЊУ**  
**ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА**  
**У ЗАШТИТИ МАЛОЛЕТНИХ ЛИЦА**  
**ОД ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА**

**Београд, март 2012.**

ПОСЕБНИ ПРОТОКОЛ  
ПРИРЕДИЛИ:

Оливера Зечевић  
Милан Андрић  
др Владимир Урошевић  
Ранђел Милошевић  
Сандра Дашић  
Славица Радовановић

КОНСУЛТАНТИ: др Ивана Стевановић  
проф. др Вероника Ишпановић

ИЗДАВАЧ: Министарство унутрашњих послова  
(преузето са web сајта МУП – [www.mup.gov.rs](http://www.mup.gov.rs))

ISNB: СР - Каталогизација у публикацији  
Народна библиотека Србије, Београд

351.74:[343.8:343.62-053.6(497.11)(094.77)

ПОСЕБНИ протокол о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања / [приредили Оливера Зечевић ... и др.]. - Београд :

Министарство унутрашњих послова, 2012

(Београд : Масел принт). - 27 стр. : граф. прикази ; 28 cm

Тираж 2.000. - Стр. 3: [Предговор] / Ивица Дачић. - Напомене уз текст.

ISBN 978-86-83397-13-6

1. Зечевић, Оливера [аутор]

а) Посебни протокол о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања

COBISS.SR-ID 190670348

Израду и штампање Посебног протокола о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања подржала је Save the Children у оквиру реализације пројекта “Институционални одговор на проблем сексуалне злоупотребе и искоришћавања деце путем информационах и комуникационих технологија.”



Република Србија  
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА  
КАБИНЕТ МИНИСТРА  
01 број: 1039/12-7  
Датум: 14.03.2012. године  
Београд, Булевар Михајла Пупина 2

Националним планом акције за децу и Општим протоколом за заштиту деце од злостављања и занемаривања, поред осталог предвиђено је успостављање ефикасне, оперативне мултиресорске мреже за заштиту деце од свих облика насиља.

У процесу заштите, који подразумева сарадњу и координирану акцију свих служби и стручњака, полиција има веома значајну улогу посебно када је реч о спровођењу мера неодложне интервенције, чији је циљ осигурање безбедности детета.

У настојању да се унапреде полицијске процедуре у области превенције и заштите деце од насиља, министар унутрашњих послова у складу са Закључком Владе Републике Србије 05 бр. 011-5196/2005 и на основу чл. 10. а у вези чл. 38. Закона о полицији, доноси нови Посебни протокол о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања.

Протокол даје смернице како да се полицијски посао обави ефикасно, стручно и законито а да се при том у сваком појединачном догађају у потпуности испоштују основни принципи Конвенције о правима детета. Уједно овај документ представља обавезујући интерни акт за све полицијске службенике Министарства унутрашњих послова, чија је дужност и обавеза да предузимају мере и радње на откривању и пријављивању случајева злостављања и занемаривања малолетних лица.

Садржина новог Протокола усаглашена је са међународним и националним прописима и документима у овој области усвојеним након 2006. године, а посебно са одредбама Конвенције Савета Европе о заштити деце од сексуалне експлоатације и сексуалног злостављања као и Акционим планом за спровођење Националне стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља.

МИНИСТАР



Ивица Дачић



# ПОСЕБНИ ПРОТОКОЛ

## о поступању полицијских службеника

### у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања

#### 1. УВОД

Сви облици насиља, злостављања, злоупотреба или занемаривања деце, којима се угрожавају или нарушавају физички, психички и морални интегритет личности детета, представљају повреду једног од основних права детета садржаних у Конвенцији Уједињених нација о правима детета (у даљем тексту: Конвенција), а то је право на живот, опстанак и развој.

Доношењем Закона о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, бр. 15/90 и („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, бр. 4/96 и 2/97), држава се обавезала да ће предузети мере на спречавању злостављања и занемаривања деце као и обезбеђивању заштите деце од свих облика насиља у породици, институцијама и широј друштвеној средини.

Одредбе Конвенције односе се на заштиту детета од:

- физичког и менталног насиља, злоупотребе, занемаривања и експлоатације (чл. 19.);
- економског искоришћавања и обављања сваког посла који би могао да буде опасан или штетан по здравље, физички, душевни, морални или друштвени развој детета (чл. 32.);
- свих облика сексуалног искоришћавања и злостављања (чл. 34.);
- отмице, продаје или трговине децом (чл. 35.);
- свих других облика искоришћавања штетних по било који вид дететове добробити (чл. 36.);
- нехуманих и понижавајућих поступака и кажњавања (чл. 37.).

Одредбом чл. 39. Конвенције, одређена је обавеза државе да обезбеди мере за подстицање физичког и психичког опоравка детета, жртве насиља, и његову социјалну реинтеграцију.

Влада Републике Србије, 12.02.2004. године, усвојила је Национални план акције за децу - стратешки документ којим се дефинише општа политика државе према деци, за период до 2015. године. Овим акционим планом су дефинисани и специфични циљеви, међу којима и успостављање ефикасне, оперативне, мултиресорске мреже за заштиту деце од злостављања, занемаривања, искоришћавања и насиља. Ради реализације наведеног циља, израђен је Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Општи протокол).

Општи протокол регулише сарадњу система социјалне и здравствене заштите, образовања, полиције, правосуђа, удружења грађана и других учесника у процесу заштите деце од свих видова злостављања и занемаривања. Доприноси побољшању пријављивања и регистровања оваквих случајева, као и развоју и ширењу мреже мултидисциплинарних тимова за заштиту деце на свим нивоима широм Републике Србије.

Са циљем обезбеђивања несметане и што ефикасније међуресурске сарадње, у складу са Националним планом акције за децу, као и са основним принципима и смерницама из Општег протокола, доноси се овај **Посебни протокол о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања** (у даљем тексту: Посебни протокол).

Посебни протокол прихвата дефиницију детета у складу са Конвенцијом, која обухвата појам малолетног лица (дете и малолетник)<sup>1</sup> сагласно одредбама чл. 112. Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 85/05; 72/09 и 111/09) и одредбама чл. 2. и чл. 3. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица („Службени гласник РС“ бр. 85/05). Овај Посебни протокол гарантује малолетном лицу као грађанину права на заштиту коју обезбеђује кривично, прекршајно и породично законодавство, у оквиру дужности и одговорности полиције да истражује случајеве злостављања и занемаривања малолетних лица.

Посебним протоколом уређују се процедуре при поступању полицијских службеника Министарства унутрашњих послова према малолетним лицима (како их дефинишу Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Законик о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/09 и 72/11), Закон о прекршајима („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 116/08 и 111/09), Закон о полицији („Службени гласник РС“ бр. 101/05 и 92/11) и други законски и подзаконски акти), као учиниоцима, очевицима или оштећенима кривичним делима и прекршајима. Посебни протокол је намењен свим организационим јединицама Министарства унутрашњих послова. Такође, Посебни протокол пружа оквир за добру праксу и води ка унапређењу стандарда заштите права малолетних лица уважавајући међународне норме и стандарде.

Посебни протокол је сачињен у складу са одредбама Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ - МУ“ бр. 9/03), Факултативног протокола уз Конвенцију о правима детета о продаји деце, дечјој проституцији и дечјој порнографији („Службени лист СРЈ – МУ“ бр. 22/02), Конвенције Савета Европе о заштити деце од сексуалне експлоатације и сексуалног злостављања („Службени гласник РС – МУ“ бр. 1/10) и Кодекса полицијске етике („Службени гласник РС“ бр. 92/06).

Посебни протокол је обавезујући за све полицијске службенике Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: овлашћена службена лица).

## **2. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПОСЕБНОГ ПРОТОКОЛА**

### **II.1. Основни принципи Посебног протокола**

Посебни протокол је сачињен тако да поштује основне принципе из којих проистичу сви чланови Конвенције, који су уграђени у Национални план акције за децу и Општи протокол:

<sup>1</sup> Малолетним лицем сматра се лице које није навршило 18 година (чл.112 ст.10. КЗ).  
Дететом се сматра лице које није навршило 14 година (чл. 112 ст. 8. КЗ).  
Малолетником се сматра лице које је навршило 14 година, а није навршило 18 година (чл. 112 ст. 9. КЗ).



- недискриминација (чл. 2.)

„1. Стране уговорнице ове Конвенције ће поштовати и обезбеђивати права утврђена овом Конвенцијом сваком детету које се налази под њиховом јурисдикцијом без икакве дискриминације и без обзира на расу, боју коже, пол, језик, вероисповест, политичко или друго уверење, национално, етничко или социјално порекло, имовинско стање, онеспособљеност, рођење или други статус детета, његовог родитеља или законског старатеља. 2. Стране уговорнице ће предузети све одговарајуће мере како би се обезбедила заштита детета од свих облика дискриминације или кажњавања заснованог на статусу, активностима, израженом мишљењу или уверењу дететових родитеља, законских старатеља или чланова породице“.

- најбољи интерес детета (чл. 3.)

„1. У свим активностима које се тичу деце, без обзира да ли их предузимају јавне или приватне институције социјалног старања, судови, административни органи или законодавна тела, најбољи интереси детета биће од првенственог значаја. 2. Стране уговорнице се обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законских старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и у том циљу ће предузети све одговарајуће законодавне и административне мере. 3. Стране уговорнице ће обезбедити да се институције, службе и установе одговорне за бригу или заштиту деце прилагоде стандардима које су утврдили надлежни органи, посебно у области сигурности, здравља, у погледу броја и подобности особља, као и стручног надзора.“

- право на живот, опстанак и развој (чл. 6.)

„1. Стране уговорнице признају да свако дете самим рођењем има право на живот. 2. Стране уговорнице ће обезбедити у највећој могућој мери опстанак и развој.“

- партиципација деце (чл. 12.)

„1. Стране уговорнице ће обезбедити детету које је способно да формира своје сопствено мишљење, право слободног изражавања тог мишљења о свим питањима која се тичу детета, с тим што се мишљењу детета посвећује дужна пажња у складу са годинама живота и зрелости детета. 2. У том циљу, детету ће посебно бити пружена могућност да буде саслушано у свим судским и административним поступцима који се тичу детета, било непосредно или преко заступника или одговарајућег органа, на начин који је у складу са процесним правилима националног закона.“

Посебни протокол се односи на сва малолетна лица, без дискриминације, односно без обзира на породични статус, етничко порекло, кривичноправни статус и било које друге социјалне или индивидуалне карактеристике (расу, боју коже, пол, језик, вероисповест, националност, менталне, физичке или друге специфичности малолетног лица) и његове породице или члана породице.

Посебним протоколом обезбеђује се заштита интегритета и најбољег интереса малолетних лица, приоритетно у односу на интересе родитеља, усвојоца, стараоца, установе или заједнице.

Партиципација малолетних лица обезбеђује се пружањем свих потребних обавештења, могућности изражавања сопственог мишљења у свим поступцима (административним и судским) који их се тичу, на начин који одговара узрасту малолетних лица и разумевању ситуације у којој се налазе.

## II.2. Циљеви Посебног протокола

Основни циљеви Посебног протокола су:

- унапређење добробити малолетних лица кроз спречавање злостављања и занемаривања;
- обезбеђивање да сви предузети поступци, мере, радње, активности и донете одлуке, током претходне истраге, кривичног или прекршајног поступка, као и процеса заштите, буду у најбољем интересу малолетних лица;
- обезбеђивање стручне и ефикасне помоћи из домена унутрашњих послова осталим чиниоцима у процесу заштите малолетних лица од злостављања и занемаривања;
- унапређење процеса рада овлашћених службених лица, у циљу хитног и хуманог поступања према малолетним лицима;
- остваривање циљева и смерница Националног плана акције за децу, Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања и Националне стратегије и Акционог плана за превенцију и заштиту деце од насиља;
- развијање Националне стратегије за превенцију и заштиту деце од трговине и искоришћавања у порнографији и проституцији као и Акционог плана за превенцију и заштиту деце од искоришћавања у пронографији злоупотребом информационих и комуникационих технологија у Републици Србији.

Специфични циљеви Посебног протокола су:

- информисање овлашћених службених лица, јавности и малолетних лица, како поступати у случају сумње да је малолетно лице жртва злостављања и занемаривања или то може постати;
- успостављање ефикасне и јединствене процедуре, која ће осигурати постојање брзог и координираног поступка који штити малолетна лица од даље виктимизације и обезбеђује им одговарајућу помоћ;
- остваривање јединственог система информисања између организационих јединица Министарства унутрашњих послова, као и између организационих јединица овог Министарства и осталих служби и институција укључених у процес заштите.

## II.3. Сврха Посебног протокола

Сврха Посебног протокола је да овлашћеним службеним лицима пружи смернице како да поступају у случајевима злостављања и занемаривања малолетних лица.

Користећи основне смернице Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања, овај Посебни протокол је фокусиран на специфичне мере и радње овлашћених службених лица у поступку према малолетним лицима жртвама злостављања и занемаривања, као и ситуацијама када се примењују полицијска овлашћења у односу на лица која се појављују у својству осумњичених, оштећених или очевидаца извршења других кривичних дела и прекршаја.

Способност за адекватно реаговање овлашћених службених лица подразумева:

- обученост за поступање у ситуацијама злостављања и занемаривања малолетних лица (основна едукација и перманентно стручно усавршавање);
- јасан, недискриминативан став овлашћених службених лица према проблему злостављања и занемаривања малолетних лица;
- примену процедура за превенцију и сузбијање злостављања и занемаривања малолетних лица и њихову заштиту, дефинисаних у даљем тексту овог Протокола;
- редовно праћење и процену ефеката предузетих мера, радњи и активности;
- сталну координирану размену информација са другим службама и институцијама укљученим у процес заштите.

#### II.4. Обука овлашћених службених лица за примену Посебног протокола

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова прописана је обавезна обука овлашћених службених лица за примену Посебног протокола која се спроводи у циљу развоја и одржавања специфичне компетенције службеника полиције, односно оспособљавања за разумевање појаве, поступање и вођење процеса заштите малолетних лица од злостављања и/или занемаривања.

Обука ће бити континуирана и спровођена према следећим нивоима:

- **основна обука** обухвата сва овлашћена службена лица у циљу стицања минимума знања и вештина неопходних за превенцију, препознавање, процену и реаговање на појаву злостављања и/или занемаривања малолетних лица, у складу са начелима и процедурама дефинисаним Општим и Посебним протоколом.
- **виши ниво обуке** обухвата овлашћена службена лица која су стекла посебна знања из области права детета, преступништва малолетника и кривичноправне заштите малолетних лица, а која поступају према малолетним лицима осумњиченима, оштећенима или очевицима извршења кривичног дела, у сврху обезбеђења детаљног познавања поступка у оквиру процеса заштите малолетних лица, укључујући и остала знања и вештине потребне за ефикасну и адекватну превенцију и сузбијање злостављања и/или занемаривања малолетних лица.

### 3. ДЕФИНИЦИЈА ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА МАЛОЛЕТНИХ ЛИЦА

Дефиниције злостављања и занемаривања малолетних лица садржане у Посебном протоколу, проистичу из Општег протокола, и у складу су са дефиницијама усвојеним на Консултацији о спречавању злоупотребе деце у Светској здравственој организацији у Женеви, 1999. године, које је прихватило и Међународно удружење за превенцију злоупотребе и занемаривања деце (ISPCAN) у документу Интерсекторски приступ злостављања деце (2003).

### III.1. Општа дефиниција злоупотребе малолетних лица

Злоупотреба или злостављање малолетних лица обухвата све облике физичког и/или емоционалног злостављања, сексуалну злоупотребу, занемаривање или немаран поступак, као и комерцијалну или другу експлоатацију, што доводи до стварног или потенцијалног нарушавања здравља малолетних лица, њиховог преживљавања, развоја или достојанства у оквиру односа који укључује одговорност, поверење или моћ (СЗО, 1999).

### III.2. Физичко злостављање

Физичко злостављање малолетних лица је оно које доводи до стварног или потенцијалног физичког повређивања малолетних лица, услед чињења или нечињења, за које се разумно може сматрати да спада у домен контроле од стране родитеља или особе која је у положају да има одговорност, моћ или поверење у односу на малолетно лице, при чему треба правити разлику између злостављања и ненамерне озледе, односно физичких знакова и симптома који подражавају намерно озлеђивање, али су, у ствари, последица или су потпомогнути органским стањима од којих малолетно лице пати. Акти злостављања могу бити једнократни или више пута понављани.

Примери физичког злостављања су: ударање, шутирање, трешење, дављење, бацање, тровање, паљење, посипање врућом водом или излагање малолетног лица деловању вреле паре, и сл. У физичко злостављање спада и намерно изазивање симптома болести код малолетних лица од стране родитеља, усвојиоца, стараоца или друге одрасле особе која је одговорна за малолетно лице (тзв. *Munchausen syndrome by proxy*).

### III.3. Сексуална злоупотреба

Сексуална злоупотреба малолетних лица подразумева укључивање ових лица у сексуалну активност коју она не схватају у потпуности, са којом нису сагласна или за коју нису развојно дорасла и нису у стању да се са њом сагласе (у складу са важећим законодавством сваки сексуални однос са лицем које није навршило 14 година, чак и уколико га је оно иницирало или на њега добровољно пристало, законом је инкриминисан као кривично дело, осим када између овог лица и учиниоца не постоји значајнија разлика у њиховој душевној и телесној зрелости).

Сексуална злоупотреба малолетних лица испољава се као активност између ових лица и одрасле особе или другог малолетног лица које се, због свог узраста или развоја, налази у положају који му даје одговорност, поверење или моћ, где активност има за циљ да пружи уживање или задовољи потребе друге особе.

Сексуалном злоупотребом малолетних лица сматра се и:

- навођење или приморавање малолетних лица на учешће у сексуалним активностима, било да се ради о контактним (нпр. сексуални однос, сексуално додиривање, и сл.) или неконтактним активностима (нпр. излагање погледу, егзибиционизам и сл.);

- експлоататорско коришћење малолетних лица за проституцију, порнографију или друге незаконите сексуалне радње.

Не сматра се сексуалном злоупотребом понашање у виду истраживања сопственог тела, које одговара узрасту малолетног лица када се, посебно код адолесцената, истражује сопствено тело и сексуалност, које не подразумева активности између малолетног лица и одрасле особе.

#### **III.4. Емоционална злоупотреба**

Емоционална злоупотреба обухвата пропуштање да се обезбеди развојно прикладна, подржавајућа средина, укључујући и доступност примарне фигуре/фигуре привржености, како би малолетна лица могла развити стабилне емоционалне и социјалне способности које одговарају њиховим личним потенцијалима. Емоционална злоупотреба обухвата и поступке којима се врши омаловажавање, оцрњивање, окривљавање без разлога, којима се прети, застрашује, ограничава кретање малолетних лица, врши дискриминација, исмејава или се упражњавају други облици нефизичког, непријатељског или одбацујућег поступања.

Емоционална злоупотреба подразумева везу између примарног пружаоца или пружалаца и малолетног лица, у којој се овом лицу наноси стварна штета, односно која може потенцијално бити штетна по њега. Ово обухвата развојно неприкладне, недовољне или недоследне односе са малолетним лицима и укључује: излагање збуњујућим или трауматским догађајима и околностима (нпр. породичног насиља), употребу ових лица за испуњавање психолошких потреба пружаоца неге, активно „поткупљивање”, као и пропуштање да се унапређује њихова социјална адаптација (укључујући изолацију).

#### **III.5. Занемаривање и немарно поступање**

Занемаривање представља пропуштање пружаоца неге – родитеља, усвојиоца или стараоца, односно друге особе која је преузела родитељску одговорност или обавезу да се негује малолетно лице чак и током краћег времена (нпр. бебиситер), да обезбеди његов развој у свим областима: здравља, образовања, емоционалног развоја, исхране, смештаја и безбедних животних услова а у оквиру разумно расположивих средстава породице или пружаоца неге, што изазива, или може, са великом вероватноћом, нарушити здравље малолетног лица или физички, ментални, духовни, морални или друштвени развој. Ово обухвата и пропусти у обављању правилног надзора и заштите малолетних лица од повређивања у оноликој мери у којој је то изводљиво.

#### **III.6. Експлоатација**

Комерцијална или друга врста експлоатације малолетних лица односи се на коришћење ових лица за рад или за друге активности, а у корист других особа. Ово обухвата рад и проституцију малолетних лица, киднаповање и/или продају у сврхе радне или сексуалне експлоатације, експлоататорско коришћење за порнографске представе и материјале, и др. Ове активности имају за последицу нарушавање физичког или менталног здравља, образовања, као и моралног, социјалног и емоционалног развоја малолетних лица.

#### IV. ПРОЦЕС ЗАШТИТЕ МАЛОЛЕТНИХ ЛИЦА

У процесу заштите малолетних лица од злостављања и занемаривања, учествују установе и појединци из различитих система (социјалне и здравствене заштите, образовања, полиције, правосуђа, удружења грађана и др.), сваки од њих у оквиру својих надлежности. Сарадњу са другим субјектима у процесу заштите малолетних лица полиција остварује у складу са чл. 6. и чл. 12. Закона о полицији.

Да би се постигла ефикасна заштита и унапређење добробити малолетних лица, потребно је да међу њима постоји добра сарадња и јасно дефинисане улоге, у складу са одредбама Општег протокола, које се односе на ову област.

Улога координатора у овом процесу је на центру за социјални рад (у даљем тексту: орган старатељства), у складу са његовом друштвеном функцијом – основне службе за заштиту малолетних лица, која истовремено врши и послове органа старатељства.

У оквиру процеса заштите малолетних лица, посебна пажња обратиће се на:

1. препознавање случајева злостављања и/или занемаривања;
2. поштовање процедура за поступање по пријему пријаве или откривању злостављања и/или занемаривања;
3. процену ризика, стања и потреба, нарочито у случајевима интервенције патроле полиције по пријави грађана;
4. координиране активности са осталим чиниоцима процеса у смеру пружања услуга и спровођења мера за заштиту малолетних лица.

Полиција је дужна да штити безбедност малолетних и свих других лица, поступајући у складу са законом, непристрасно и без дискриминације по било ком основу. Када полиција сазна да је извршено кривично дело или прекршај на штету малолетног лица, дужна је да предузме потребне мере и радње у циљу откривања кривичног дела или прекршаја као и њихових учинилаца (чл. 10. ст. 3. и ст. 4. Закона о полицији).

Према одредбама Законика о кривичном поступку, сви државни органи, органи територијалне аутономије или органи локалне самоуправе, јавна предузћа и установе дужни су да пријаве кривична дела за која се гоњење предузима по службеној дужности, о којима су обавештени или за које сазнају на други начин (чл. 222. ст. 1. Законика о кривичном поступку). Обавезу пријављивања кривичних дела која се гоне по службеној дужности имају сва физичка и правна лица. Кривичним закоником је одређено у којим случајевима непријављивање кривичног дела представља кривично дело (чл. 223. Законика о кривичном поступку).

Кривична пријава се подноси надлежном јавном тужиоцу. Ако је кривична пријава поднесена полицији, она ће пријаву примити и одмах је заједно са прилозима доставити надлежном јавном тужиоцу (чл. 224. ст. 3. Законика о кривичном поступку). Уколико постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности, овлашћена службена лица дужна су да предузму

потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупе сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка (чл. 225. ст. 1. Законика о кривичном поступку).

Када овлашћена службена лица на основу прикупљених обавештења и обезбеђених доказа утврде да постоје основи сумње да је одређено лице учинило неко од кривичних дела против полне слободе, трговине људима, трговине малолетним лицем ради усвојења или друго кривично дело са елементом насиља и/или занемаривања на штету малолетног лица, за које се гоњење предузима по службеној дужности, иста ће о томе, без одлагања поднети кривичну пријаву надлежном јавном тужиоцу (чл. 226. Законика о кривичном поступку). У таквим случајевима (када су испуњени законски услови) према учиниоцу кривичног дела може се применити мера лишења слободе а уколико је пунолетан и мера задржавања.

У складу са одредбама Закона о прекршајима, према лицу за која се утврди да је учинило прекршај из чл. 6. ст. 1 - 4., чл. 8., чл. 11. ст. 1., чл. 12. ст. 1., чл. 14., и чл. 20. Закона о јавном реду и миру, или прекршај из чл. 41., чл. 43., чл. 99., чл. 178. и чл. 187. ст. 2. и 4. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“ бр. 41/09, 53/10 и 101/11), а којим је оштећено и малолетно лице, полиција подноси захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду. У таквим случајевима (када су испуњени законски услови), према учиниоцу прекршаја може се изрећи и мера задржавања.

У циљу осигурања безбедности малолетног лица, полиција је дужна да предузме НЕОДЛОЖНУ ИНТЕРВЕНЦИЈУ у свим ситуацијама када се утврди да су живот и здравље малолетног лица непосредно угрожени или уколико постоји разуман повод да се верује да ће непредузимањем хитних мера заштите, живот или здравље малолетног лица бити непосредно озбиљно угрожени.

У случајевима када се утврди да је извршено кривично дело на штету малолетног лица, поступају организационе јединице криминалистичке полиције.

У случајевима када се утврди да је извршен прекршај против јавног реда и мира и против безбедности саобраћаја којим је оштећено и малолетно лице, поступају организационе јединице униформисане полиције<sup>2</sup>.

О свим случајевима злостављања и/или занемаривања малолетних лица полиција без одлагања обавештава орган старатељства.

Посебним протоколом се утврђује да према малолетном лицу, у својству оштећеног или учиниоца кривичног дела, по правилу поступају овлашћена службена лица која су стекла посебна знања из области права детета, преступништва малолетника и кривичноправне заштите малолетних лица (чл. 60. и чл. 151. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица).

<sup>2</sup>

Полиција опште надлежности, саобраћајна полиција, гранична полиција и Жандармерија

## V. ПРОЦЕДУРЕ ПОСТУПАЊА ОВЛАШЋЕНИХ СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА

### 1. *Поступање полиције у случајевима злостављања и/или занемаривања малолетног лица*

Овлашћена службена лица до сазнања о кривичном делу или прекршају извршеном на штету малолетног лица, могу доћи на начине које је могуће класификовати у три основне групе:

1. **Непосредно** - личним доласком, под чиме се подразумева пријављивање догађаја дежурној служби, од стране оштећеног малолетног лица или његовог родитеља, усвојица или стараоца, очевица или учиниоца кривичног дела или прекршаја.
2. **Посредно**, под чиме се подразумева пријављивање догађаја телефоном или писаним актом (личном доставом, поштом или путем e-mail), од стране оштећеног малолетног лица или његовог родитеља, усвојиоца или стараоца, очевица, учиниоца кривичног дела или прекршаја, или другог физичког или правног лица које има сазнање да је извршено кривично дело или прекршај.
3. **Самоиницијативним ангажовањем полиције**, под чиме се подразумевају активности овлашћених службених лица на прикупљању обавештења о припремама и извршењу кривичних дела или прекршаја у складу са одредбама чл. 225. Законика о кривичном поступку, чл. 118. Закона о прекршајима и другим законским и подзаконским актима који регулишу ову област. У случају недоступности учиниоца кривичног дела за које се гоњење предузима по службеној дужности, овлашћена службена лица ће започети одговарајуће радње потражне делатности, у складу са чл. 225. ст. 2. Законика о кривичном поступку и чл. 72. Закона о полицији.

Самоиницијативне активности обухватају:

- Лично запажање током обављања полицијских послова на безбедносном сектору;
- Јавно поговарање;
- Комуникацију са грађанима;
- Анализу информација из штампаних и електронских медија и других средстава јавног информисања;
- Увид и анализу садржаја доступних путем информационих и комуникационих технологија;
- Прикупљање информација од оперативних веза, у складу са одредбама Обавезне инструкције о оперативном раду полиције;
- Рада на расветљавању других кривичних дела и прекршаја.



### V.1.1. Непосредно

Када у службене просторије дежурне службе приступи малолетно лице, самостално или у пратњи родитеља, усвојиоца, стараоца или другог лица који желе да пријаве злостављање и/или занемаривање, потребно је обезбедити:

- да прикупљање обавештења од малолетног лица у својству оштећеног, у вези кривичног дела за које се гођење предузима по службеној дужности, обављају овлашћена службена лица која су стекла посебна знања из области права детета и кривичноправне заштите малолетних лица, обавезно у присуству родитеља или усвојиоца, а уколико је малолетно лице под старатељством у присуству стараоца;
- да изузетно, овлашћена службена лица која су стекла посебна знања из области права детета и кривичноправне заштите малолетних лица, прикупљају обавештења и без присуства родитеља, усвојиоца или стараоца, уз обавезно присуство представника органа старатељства или установе за смештај малолетника, односно особе од поверења (коју малолетно лице само изабере у договору са органом старатељства), када су родитељ, усвојиоц или стараоц спречени да присуствују (недоступни или постоје основи сумње да су учинили кривично дело на штету малолетног лица) или ако је то у најбољем интересу малолетног лица;
- да се малолетно лице у пратњи родитеља, усвојиоца или стараоца, односно представника органа старатељства или особе од поверења (коју малолетно лице само изабере у договору са органом старатељства), од стране овлашћених службених лица, одведе<sup>3</sup> или упути на преглед у одговарајућу здравствену установу;
- да се након прегледа, лекар у писаној форми изјасни о степену повреде/а и здравственом стању малолетног лица. Уколико лекар није у могућности да се одмах изјасни неопходно је да овлашћена службена лица сачине службену белешку о усменој изјави лекара, коју ће доставити овлашћеним службеним лицима која поступају у предмету;
- да уколико родитељи или друга лица, приликом подношења пријаве, поседују лекарску документацију, исту доставе овлашћеним службеним лицима, или надлежном јавном тужилаштву;
- да овлашћена службена лица поуче малолетно лице, његове родитеље, усвојиоца или стараоца, односно особу од поверења (коју малолетно лице само изабере у договору са органом старатељства) о правима малолетног лица, службама, институцијама, установама социјалне заштите, саветовалиштима, здравственим установама, удружењима грађана и другима који раде на пружању помоћи и подршке малолетним лицима, оштећеним кривичним делима или прекршајима, у циљу превазилажења трауматичних искустава и даље социјалне интеграције, односно реинтеграције;
- да се разговор са малолетним лицем, уколико је то неопходно обави у сарадњи са овлашћеним службеним лицима других надлежних организационих јединица полиције.

О прикупљеним обавештењима сачињава се службена белешка или записник коју/и потписују овлашћено службено лице, малолетно лице, његов родитељ, усвојилац

<sup>3</sup> Тренутно расположивим полицијским возилом.

или старалац, односно друго лице које је присуствовало узимању обавештења, уз обавезну констатацију да је о кривичном делу или догађају обавештен надлежни јавни тужилац. Овлашћено службено лице прочитаће белешку или записник, унеће евентуалне примедбе присутних лица и издати им копију белешке или записника уколико то захтевају.

Када се утврди да је на штету малолетног лица учињено неко од кривичних дела против полне слободе, трговине људима и трговине малолетним лицем ради усвојења, као и кривичних дела са елементом насиља или занемаривања, овлашћена службена лица обавештавају надлежног јавног тужиоца (који је стекао посебна знања из области права детета и кривичноправне заштите малолетних лица) и без одлагања му достављају кривичну пријаву или извештај.

У случају када се утврди да је извршен прекршај из чл. 6. ст. 1 - 4., чл. 8., чл. 11. ст. 1., чл. 12. ст. 1., чл. 14., и чл. 20. Закона о јавном реду и миру, или прекршај из чл. 41., чл. 43., чл. 99., чл. 178. и чл. 187. ст. 2. и 4. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, којим је оштећено и малолетно лице, овлашћена службена лица без одлагања подносе захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду.

О прослеђеној кривичној пријави или извештају, односно поднетом захтеву за покретање прекршајног поступка у писаној форми истовремено се обавештава и надлежни орган старатељства.

У зависности од процене случаја, предузимање даљих мера и радњи из делокруга рада полиције, врши се по захтеву јавног тужиоца који је стекао посебна знања из области права детета и кривичноправне заштите малолетних лица и/или у сарадњи са органом старатељства.

## V.1.2. Посредно

### V.1.2.1. У писаном облику

Уколико је у писаном облику достављено сазнање о злостављању и/или занемаривању малолетног лица, писмено (предмет) се прослеђује на даље поступање:

- организационим јединицама криминалистичке полиције (уколико постоји сумња да је извршено кривично дело);
- организационим јединицама униформисане полиције (уколико постоји сумња да је извршен прекршај).

### V.1.2.2. Телефоном

Када грађанин (дете или одрасла особа) телефоном позове дежурну службу, ради пријављивања догађаја са елементима злостављања и/или занемаривања малолетног лица, овлашћено службено лице обавља разговор са њим и доноси одлуку о даљем поступању, а на основу питања<sup>4</sup> којима се утврђује:

- Шта се догађа или се догодило?

<sup>4</sup> У случају неодложне интервенције, одговори на одређена питања се накнадно прибављају.

- Где се дешава/десило кривично дело/прекршај (адреса)?
- Са ким разговара (странка има право да остане анонимна)?
- Да ли је неко повређен и да ли је потребна хитна медицинска помоћ?
- Ко је пријављено лице, да ли је присутно, ако није, да ли се зна где се налази или где се може пронаћи, да ли је оштећена/и у непосредној опасности?
- Да ли је коришћено оруђе, оружје или друго средство подобно за извршење кривичног дела и где се оно налази?
- Да ли је прећено оруђем, оружјем или другим средством и где се оно налази?
- Да ли је кривично дело извршено под утицајем алкохола или опојних дрога?
- Да ли су присутна малолетна лица, њихови подаци и да ли су безбедна?

Након одговора на наведена питања, овлашћено службено лице:

- врши консултације и процену да ли постоји законски основ за поступање полиције;
- уколико има основа, упућује патролу на лице места догађаја;
- евидентира позив у дневник догађаја;
- сачињава службену белешку о обавештењу примљеном од грађана.

По доласку на лице места догађаја, овлашћена службена лица:

- обавештавају дежурну службу о затеченом стању;
- утврђују тачну локацију где је извршено кривично дело или прекршај;
- пружају помоћ повређеним особама и обезбеђују хитну медицинску помоћ;
- обезбеђују лице места извршења кривичног дела до доласка увиђајне екипе;
- утврђују идентитет присутних лица;
- обавештавају дежурну службу;
- идентификују и лишавају слободе осумњиченог, уколико постоје основи сумње да је извршио кривично дело;
- уколико постоје елементи извршеног кривичног дела, даљи рад у службеним просторијама полиције преузима надлежна организациона јединица криминалистичке полиције;
- уколико постоје елементи извршеног прекршаја, даљи рад у службеним просторијама полиције преузима надлежна организациона јединица униформисане полиције.

### V.1.3. Самоиницијативним ангажовањем полиције

Када овлашћена службена лица, непосредним запажањем или оперативним радом на терену, дођу до сазнања да се припрема, да је у току извршење или је непосредно извршено кривично дело са елементом насиља и/или занемаривања малолетног лица, предузимају следеће активности:

- обавештавају дежурну службу о затеченом стању;
- утврђују тачну локацију где је извршено кривично дело или прекршај;
- пружају помоћ повређеним особама и обезбеђују хитну медицинску помоћ;
- обезбеђују лице места извршења кривичног дела до доласка увиђајне екипе;

- утврђују идентитет присутних лица;
- идентификују и лишавају слободе осумњиченог, уколико постоје основи сумње да је извршио кривично дело;
- уколико постоје елементи извршеног кривичног дела, даљи рад у службеним просторијама полиције преузима надлежна организациона јединица криминалистичке полиције;
- уколико постоје елементи извршеног прекршаја, даљи рад у службеним просторијама полиције преузима надлежна организациона јединица униформисане полиције.

## V.2. Увиђај лица места извршења кривичног дела

Увиђај лица места и друге активности везане за место и начин извршења неког од кривичних дела против полне слободе, трговине људима, трговине малолетним лицем ради усвојења или другог кривичног дела са елементом насиља и/или занемаривања, врши се следећим редоследом:

- увиђај се врши у складу са одредбама чл. 110. и чл. 112. Законика о кривичном поступку;
- увиђајна екипа излази на лице места;
- увиђајна екипа, врши идентификацију и лишавање слободе осумњиченог уколико је доступан, када постоје основи сумње да је извршио кривично дело, као и у оним случајевима када су према истом на снази мере заштите, у складу са одредбама чл. 198. Породичног закона;
- поучавање осумњиченог о правима у предкривичном поступку у складу са одредбама Законика о кривичном поступку;
- довођење осумњиченог у службене просторије.

У случајевима посредног пријављивања злостављања и/или занемаривања малолетног лица, као и онда када до таквих сазнања полиција дође оперативним радом, поступак заштите права малолетног лица спроводи се по истим правилима као и код непосредног пријављивања.

## V.3. Поступак према пунолетном лицу у својству осумњиченог, након извршења кривичног дела

Према пунолетном лицу у својству осумњиченог, након извршења неког од кривичних дела против полне слободе, трговине људима, трговине малолетним лицем ради усвојења или другог кривичног дела са елементом насиља и/или занемаривања, поступају овлашћена службена лица организационих јединица криминалистичке полиције, по захтеву надлежног јавног тужиоца.

Поступање у кривичним предметима обухвата:

хитан поступак:

- Лице лишено слободе спроводи се уз кривичну пријаву без одлагања, а најкасније до осам сати надлежном истражном судији (чл. 227. ЗКП), односно изузетно задржава најдуже до 48 сати (чл. 229. ЗКП), ако постоји разлог за одређивање притвора из чл. 142. Законика о кривичном поступку.

редован поступак:

- Против осумњиченог, подноси се кривична пријава у редовном поступку (чл. 226. ст. 9 и ст. 11. ЗКП).

Након спроведених мера и радњи у предкривичном поступку у односу на осумњиченог, овлашћена службена лица обавештавају надлежни орган старатељства у циљу предузимања мера из своје надлежности.

### **V.3.1. Поступак према малолетнику у својству осумњиченог, након извршења кривичног дела**

Према малолетнику у својству осумњиченог, након извршења неког од кривичних дела против полне слободе, трговине људима, трговине малолетним лицем ради усвојења или другог кривичног дела са елементом насиља и/или занемаривањана, поступају овлашћена службена лица која су стекла посебна знања из области права детета и преступништва малолетника.

Изузетно, мере и радње према малолетнику могу предузети и друга овлашћена службена лица, ако због околности случаја не може да поступа овлашћено службено лице које је стекло посебна знања из области права детета и преступништва малолетника.

Све мере и радње врше се у складу са одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Законика о кривичном поступку, Закона о полицији, Упутства о поступању полицијских службеника према малолетним и млађим пунолетним лицима (01 бр. 4898/06) и других законских и подзаконских аката у овој области.

### **V.4. Поступак према пунолетном лицу у својству учиниоца прекршаја**

Према пунолетном лицу у својству учиниоца прекршаја против јавног реда и мира и против безбедности саобраћаја (којим је оштећено и малолетно лице), поступају униформисана овлашћена службена лица организационих јединица полиције.

Поступање у предметима прекршаја обухвата:

хитан поступак:

- Идентификовање, проналажење и хватање учиниоца прекршаја, довођење надлежном прекршајном суду, односно задржавање најдуже до 12 или 24 сата у ситуацијама када су се стекли услови предвиђени одредбама чл. 165. или чл. 168. Закона о прекршајима.

редован поступак:

- Подношење захтева за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду у редовном поступку (чл. 118. Закона о прекршајима).

Након спроведених мера и радњи у односу на учиниоца прекршаја, униформисана овлашћена службена лица обавештавају надлежни орган старатељства у циљу предузимања мера из своје надлежности.

#### **V.4.1. Поступак према малолетнику у својству учиниоца прекршаја**

Према малолетнику у својству учиниоца прекршаја против јавног реда и мира и против безбедности саобраћаја (којим је оштећено и малолетно лице), поступају униформисана овлашћена службена лица организационих јединица полиције.

Све мере и радње врше се по хитном поступку у складу са одредбама Закона о прекршајима (од чл. 270. до чл. 279.). Уколико није другачије прописано Законом о прекршајима, у прекршајном поступку заштита малолетних лица од злостављања и занемаривања пружа се сходном применом одредаба Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (чл. 270. Закона о прекршајима).

Поступање у предметима прекршаја обухвата:

- Идентификовање, проналажење и хватање учиниоца прекршаја; довођење надлежном прекршајном суду, односно задржавање надуже до 12 или 24 сата у ситуацијама када су се стекли услови предвиђени одредбама чл. 165. или чл. 168. Закона о прекршајима;
- Подношење захтева за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду (чл. 118. Закона о прекршајима).

Након спроведених мера и радњи у односу на учиниоца прекршаја, овлашћена службена лица обавештавају надлежни орган старатељства у циљу предузимања мера из своје надлежности.

#### **V.5. Опште мере заштите малолетног лица жртве злостављања и/или занемаривања са посебним освртом на разговор с њим**

У циљу посебне заштите личности малолетног лица жртве злостављања или занемаривања, овлашћена службена лица ће приликом предузимања мера и радњи:

- поступати са нарочитом хитношћу, обазриво, водећи рачуна о зрелости, другим личним својствима и заштити приватности малолетног лица;
- представити се малолетном лицу и његовим родитељима, усвојоцу или стараоцу. Објаснити да је полиција ту ради пружања помоћи и заштите, шта намерава да предузме и шта се од присутних лица очекује. Такође, пре почетка разговора проверити да ли су дате информације разумели;
- информисати малолетно лице и његове родитеље, усвојоца или стараоца о њиховим правима и службама које им стоје на располагању ради пружања помоћи и/или подршке. Обезбедити да се малолетном лицу дају информације на начин који је прилагођен његовом узрасту и зрелости и на језику који може да разуме;
- обавезно позвати представника органа старатељства и обавестити га о догађају са елементима злостављања и/или занемаривања малолетног лица, ради предузимања мера социјалне и породичноправне заштите;

- када прикупљају обавештења од малолетног лица у службеним просторијама полиције, обезбедити посебну просторију у којој нико неће ометати или прекидати разговор. Посебну просторију, у складу са могућностима, опремити одговарајућим намештајем и садржајима који одговарају потребама и интересима малолетног лица (информативно едукативним материјалима из области права детета);
- обезбедити да обавештења од малолетног лица узимају само за то обучени полицијски службеници (који су стекли посебна знања из области права детета и кривичноправне заштите малолетних лица), у присуству родитеља, усвојоца или стараоца. Када су родитељ, усвојилац или стараоц спречени да присуствују (недоступни или постоје основи сумње да су учинили кривично дело на штету малолетног лица) или када је то у најбољем интересу малолетног лица, прикупљање обавештења обавиће се у присуству представника органа старатељства или установе за смештај малолетника, односно особе од поверења коју малолетно лице само изабере, у договору са представником органа старатељства;
- узимања обавештења од малолетног лица (поготово млађег узраста - испод 14 година живота) прилагодити његовом узрасту и личним својствима – при чему треба водити рачуна о речнику и интонацији гласа;
- не инсистирати на одређеним питањима, на која је очигледно да малолетно лице не жели да да одговор. Имати у виду да је малолетно лице (поготово млађег узраста – испод 14 година живота) уплашено и да му је непријатно да прича о одређеним догађајима;
- објаснити малолетном лицу да није криво за оно што се догодило и да полиција некада мора да одведе једног од родитеља (неког другог члана породице или породичне заједнице), да ће они бити на сигурном месту и да ће то помоћи осталим члановима породице;
- узимања обавештења од малолетног лица, започети са општим питањима, а уколико је очигледно да није разумело постављена питања, додатно их разјаснити, а затим наставити са питањима у вези са конкретним чињеницама;
- по завршетку узимања обавештења, питати малолетно лице и његове родитеље, усвојоца или стараоца, односно друго лице које је присуствовало узимању обавештења да ли желе да се нешто допуни, односно имају ли евентуалне примедбе, што ће унети у белешку или записник и уколико то наведена лица захтевају издати им копију белешке или записника;
- документовати – описати у службеној белешци евентуалне знакове повреде/а малолетног лица и обезбедити хитну медицинску помоћ уколико за то постоји потреба;
- заштитити малолетно лице и његову породицу од евентуалних медијских злоупотреба. Приликом давања саопштења не смеју се наводити име, иницијали малолетног лица, као ни други подаци на основу којих би се могло закључити о ком лицу је реч. Саопштење може садржати кратак опис догађаја (датум, време и шире место догађаја, као и податке о узрасту и полу малолетног лица).

## **V.6. Конференција случаја**

Овлашћена службена лица која поступају према малолетним лицима обавезна су, по позиву водитеља случаја из надлежног центра за социјални рад, да присуствују и активно учествују у „конференцији случаја” - за планирање услуга и мера заштите малолетних лица од злостављања или занемаривања.

Сву потребну полицијску помоћ при извршењу услуга и мера за заштиту права или за обезбеђивање других потреба детета или малолетника, овлашћена службена лица пружају у складу са чл. 3. у вези чл. 16. Закона о полицији.

## **V.7. Подаци и евиденције**

Полиција прикупља, обрађује и користи личне податке, у складу са чланом 75. Закона о полицији.

Полиција штити поверљиве податке чије би откривање изложило опасности физички интегритет лица, у складу са чл. 74. и 78. Закона о полицији.

Полиција води евиденције у складу са чл. 76. Закона о полицији.

## **VI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

За примену Посебног протокола одговорни су начелници полицијских управа. Анализу и контролу примене и ефеката Посебног протокола врше организационе јединице у седишту Министарства (Сектор унутрашње контроле полиције, Управа криминалистичке полиције, Управа полиције, Управа граничне полиције, Управа саобраћајне полиције и Жандармерија).

Даном ступања на снагу овог Протокола престаје да важи Посебни протокол о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања 01 број 4645/05-17 од 11.10.2006. године.

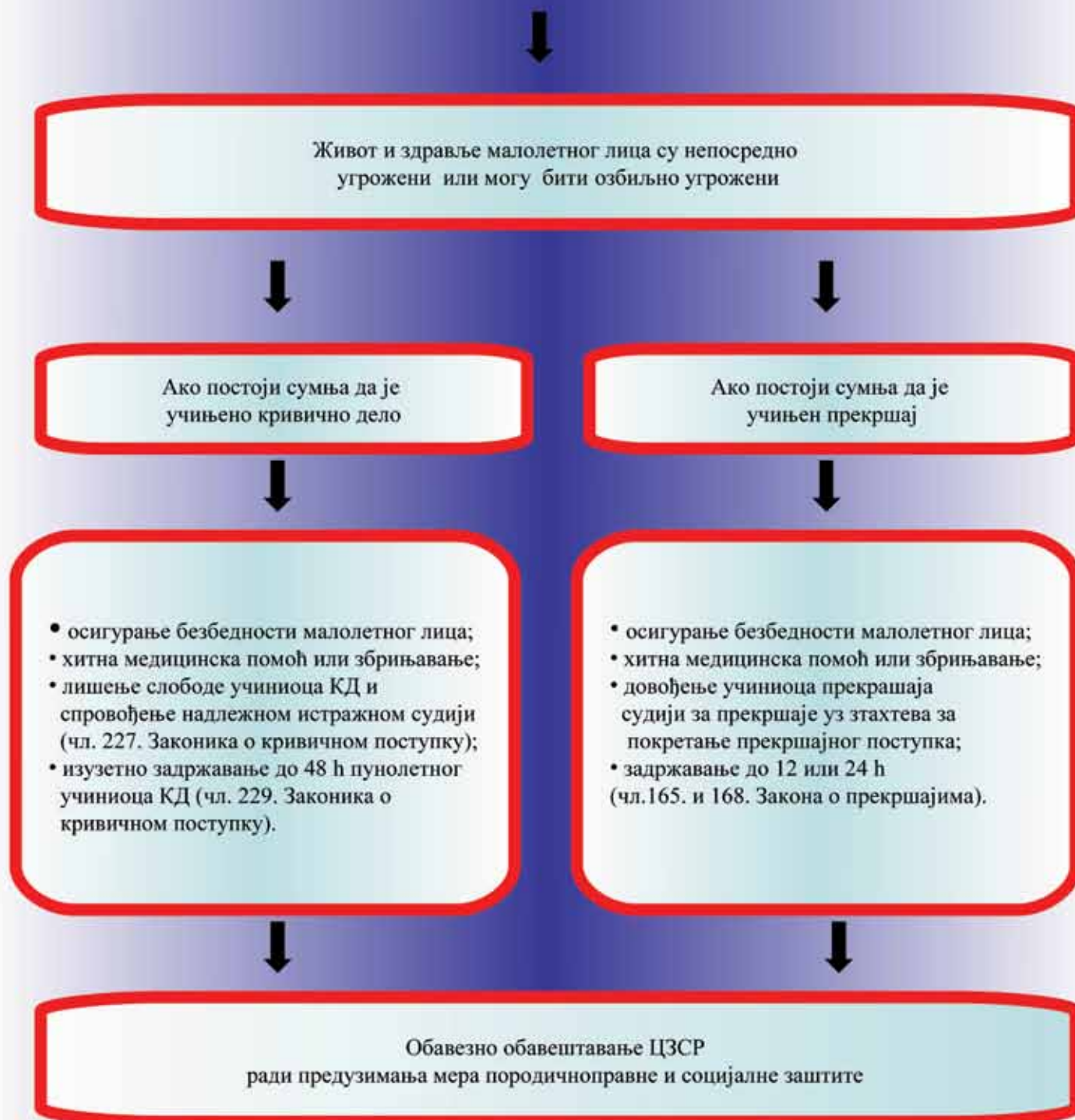


## VII. ДИЈАГРАМИ

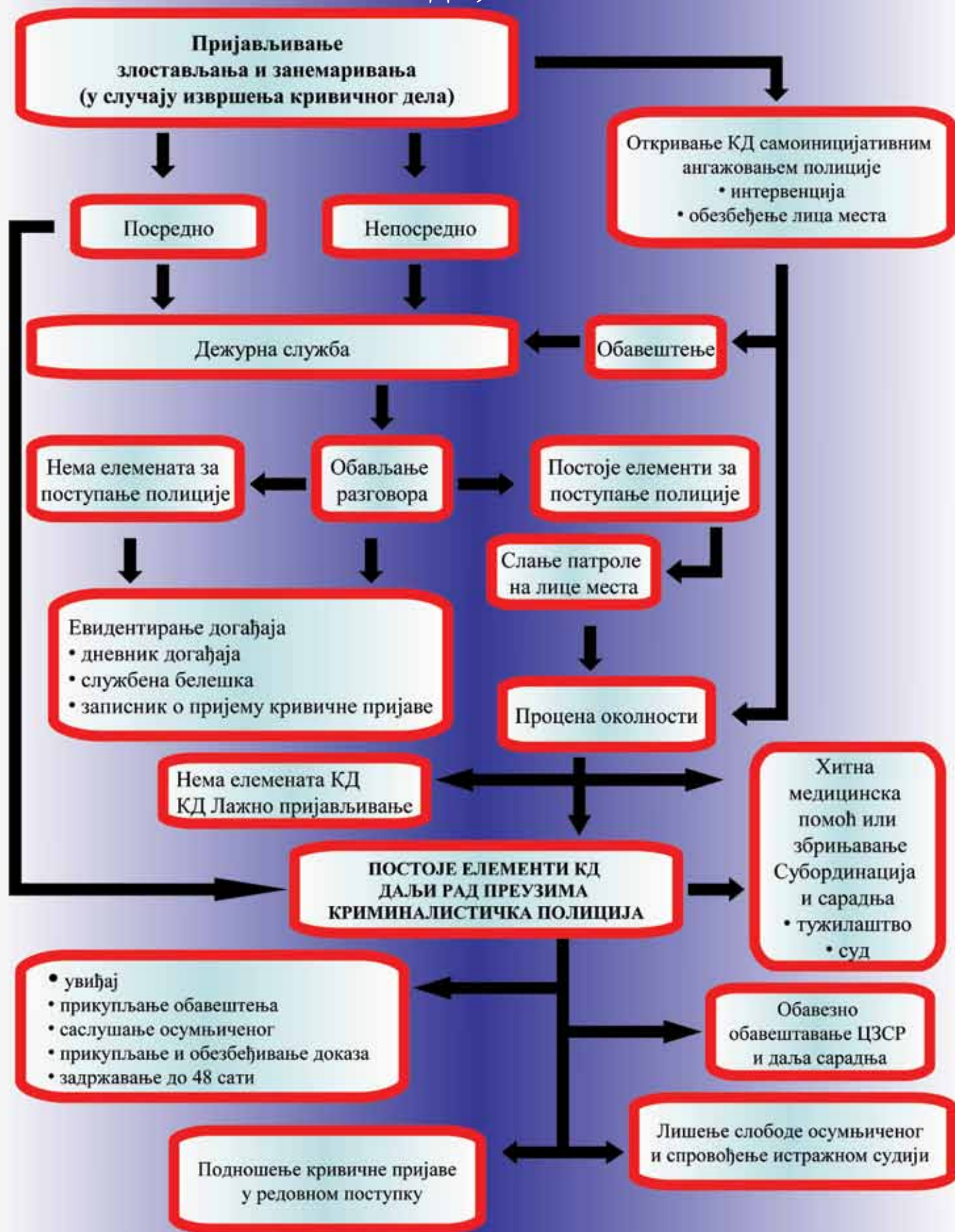


## VII. 1. ДИЈАГРАМ 1

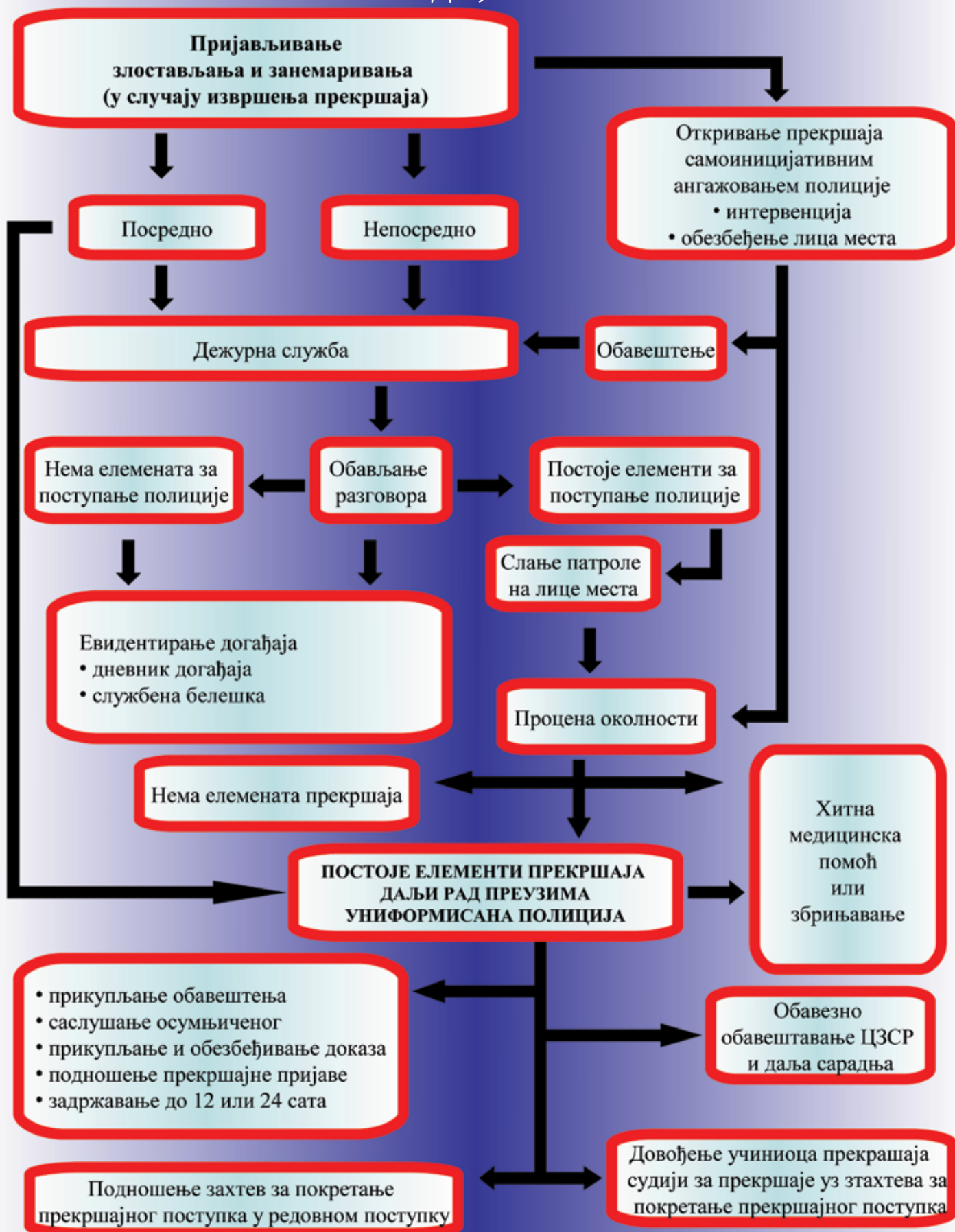
### НЕОДЛОЖНА ИНТЕРВЕНЦИЈА



## VII. 2. ДИЈАГРАМ 2



### VII. 3. ДИЈАГРАМ 3



## САДРЖАЈ

РЕЧ МИНИСТРА.....	3
I. УВОД .....	5
II. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПОСЕБНОГ ПРОТОКОЛА .....	6
II. 1. Основни принципи Посебног протокола .....	6
II. 2. Циљеви Посебног протокола .....	8
II. 3. Сврха Посебног протокола.....	8
II. 4. Обука овлашћених службених лица за примену Посебног протокола .....	9
III. ДЕФИНИЦИЈА ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА МАЛОЛЕТНИХ ЛИЦА .....	9
III. 1. Општа дефиниција злоупотребе малолетних лица .....	10
III. 2. Физичко злостављање .....	10
III. 3. Сексуална злоупотреба.....	10
III. 4. Емоционална злоупотреба .....	11
III. 5. Занемаривање и немарно поступање .....	11
III. 6. Експлоатација .....	11
IV. ПРОЦЕС ЗАШТИТЕ МАЛОЛЕТНИХ ЛИЦА.....	12
V. ПРОЦЕДУРЕ ПОСТУПАЊА ОВЛАШЋЕНИХ СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА .....	14
V. 1. 1. Непосредно .....	15
V. 1. 2. Посредно .....	16
V. 1. 3. Самоиницијативним ангажовањем полиције.....	17
V. 2. Увиђај лица места извршења кривичног дела.....	18
V. 3. Поступак према пунолетном лицу у својству осумњиченог, након извршења кривичног дела.....	18
V. 3. 1. Поступак према малолетнику у својству осумњиченог, након извршења кривичног дела.....	19
V. 4. Поступак према пунолетном лицу у својству учиниоца прекршаја .....	19
V. 4. 1. Поступак према малолетнику у својству учиниоца прекршаја .....	20
V. 5. Опште мере заштите малолетног лица жртве злостављања и/или занемаривања са посебним освртом на разговор с њим.....	20
V. 6. Конференција случаја .....	22
V. 7. Подаци и евиденције.....	22
VI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	22
VII. ДИЈАГРАМИ.....	23
VII. 1. Дијаграм 1.....	25
VII. 2. Дијаграм 2.....	26
VII. 3. Дијаграм 3.....	27



